

Wrocław, 22 stycznia 2014 roku

WK.60/218/K-44/13

**Pan
Zbigniew Teofil Przychodzeń
Wójt Gminy Męcinka**

**Męcinka 11
59-424 Męcinka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku, poz. 1113) przeprowadziła, w okresie od 4 listopada do 20 grudnia 2013 roku, kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Męcinka. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi w dniu podpisania.

Ponadto, w okresie od 11 do 18 grudnia 2013 roku, została przeprowadzona kontrola problemowa gospodarki finansowej Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Męcince. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego do Dyrektora Zespołu Szkół w Męcince.

Poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań, kontrola przeprowadzona w Urzędzie Gminy wykazała też nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa i wewnętrznych uregulowań dotyczących gospodarki finansowej. Część nieprawidłowości została usunięta w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości

W bilansie Urzędu Gminy, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2012 roku nie wykazano środków pieniężnych w kwocie 8.081 zł, zgromadzonych na wydzielonym rachunku bankowym prowadzonym w Banku Spółdzielczym w Jaworze nr 56864710170105001820000012 (na którym gromadzono środki Funduszu Pracy przeznaczone na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych). Stwierdzono, że obrót pieniężny na przedmiotowym rachunku bankowym w 2012 roku, w kwotach odpowiednio: po stronie przychodów 62.456,67 zł oraz po stronie rozchodów 54.375,67 zł nie został zaewidencjonowany w księgach rachunkowych Urzędu Gminy. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 139 „Inne rachunki bankowe”, określonymi w przyjętych przez Urząd zasadach rachunkowości. W powyższych uregulowaniach wewnętrznych przyjęto bowiem, że konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych, wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunek bieżący, w tym na rachunkach pomocniczych

i rachunkach specjalnego przeznaczenia, w szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach sum depozytowych oraz sum na zlecenie (...). Za prawidłowe zorganizowanie i prowadzenie ewidencji księgowej obrotu pieniężnego w księgach rachunkowych Urzędu odpowiedzialny był Skarbnik Gminy.

Kontrola raportów kasowych z 2012 roku wykazała, że niektóre dowody wypłat kasowych nie posiadały wskazania sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji), dotyczyło to m.in: delegacji dokumentujących zwrot kosztów podróży służbowych, list wypłat ekwiwalentu za udział w szkoleniach OSP, rachunków za wykonanie umowy o dzieło oraz list wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Stanowiło to niedopełnienie obowiązków, określonych w przepisach art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 ze zm.), a przypisanych do wykonania w pkt 5 zakresu czynności inspektora do spraw księgowości budżetu i kasy Urzędu.

Kontrola zapisów księgowych na kontach analitycznych do konta 240, na których prowadzone były rozrachunki z wykonawcami zadań inwestycyjnych z tytułu zatrzymanych kwot zabezpieczenia należytego wykonania umów wykazała, iż w nie każdym przypadku przestrzegane były terminy zwrotu wykonawcom zatrzymanych kwot zabezpieczeń, określone w zawartych umowach. Kwotę 2.236,90 zł zabezpieczenia zaewidencjonowanego na koncie 240-07-16 zwrócono wykonawcy dopiero podczas trwania kontroli w dniu 27 listopada 2013 roku, zamiast w listopadzie 2010 roku, natomiast zabezpieczenie w kwocie 93.891,92 zł zaewidencjonowane na koncie 240-07-04 zwrócono wykonawcy w lutym i kwietniu 2013 roku, zamiast odpowiednio w listopadzie i grudniu 2012 roku. Osobą odpowiedzialną za przestrzeganie terminów zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy był pracownik Urzędu zatrudniony na stanowisku inspektora do spraw inwestycji i remontów. Dopiero podczas trwania kontroli na rachunek dochodów budżetu Gminy została przekazana kwota 9.478,27 zł (zaksięgowana na koncie 240-07-02) stanowiąca zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr 44/200 z maja 2000 roku. W tym przypadku, wykonawca uchylał się od usunięcia wad w wykonanym przedmiocie umowy pomimo, że do czerwca 2004 roku zobowiązany był do ich usunięcia w związku z udzieloną gwarancją jakości wykonanego przedmiotu zamówienia. Zamawiający pokrył koszty napraw z własnych środków budżetowych, przez co konieczne było niezwłoczne przekazanie kwoty zabezpieczenia z rachunku sum depozytowych na rachunek dochodów budżetu Gminy. Realizacja finansowa tej operacji została wykonana 20 listopada 2013 roku w następstwie wykonanych czynności kontrolnych.

Zobowiązania w kwocie 73.784,02 zł wobec pracowników Urzędu Gminy z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2012 rok, zaksięgowane zostały na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, zamiast na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 240 i 231, określonymi w unormowaniach wewnętrznych Urzędu oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych

oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 289).

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za 2012 rok wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych zaniżone o kwotę 2.373,53 zł. Powyższe było konsekwencją przyjęcia nieprawidłowej kwoty obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych od osób fizycznych, tj. innej kwoty niż wynikała z prowadzonej ewidencji podatkowej, co pozostawało w sprzeczności z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) oraz § 3 ust. 1 pkt 9 instrukcji stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia. Pracownikiem odpowiedzialnym za ustalenie przedmiotowych skutków, zgodnie z przyjętym zakresem obowiązków, był podinspektor ds. podatków.

W badanej próbie obejmującej 11 podatników stwierdzono, że w przypadku 5 podatników nie wystawiono tytułów wykonawczych, pomimo upływu terminu na dokonanie wpłaty, określonego w upomnieniach (7 dni od dnia doręczenia upomnienia), natomiast 3 podatnikom zostały wystawione nieterminowo, tj. po upływie kilkudziesięciu dni od dnia doręczenia upomnienia. Nie realizowano tym samym obowiązku, wynikającego z przepisów § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.) zobowiązujących do wystawienia tytułu wykonawczego po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu. Prowadzenie egzekucji zaległości podatkowych należało do obowiązków inspektora ds. podatków i opłat.

Dochody dotyczące wpłat opłat z tytułu użytkowania wieczystego były klasyfikowane w § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”, w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, w rozdziale 01095 „Pozostała działalność”, zamiast w dziale 700 „Gospodarka nieruchomościami”, w rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, w § 0470 „Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste” co pozostawało w sprzeczności z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 ze zm.). Odpowiedzialność za powyższe ponosił Skarbnik Gminy.

W zakresie wydatków budżetowych

Ustalone w umowie o pracę z 27 maja 2013 roku wynagrodzenie dla Sekretarza Gminy zawyżone zostało o kwotę 40 zł, ponieważ dodatek funkcyjny przyznany został w kwocie 2.240 zł, zamiast maksymalnie w kwocie 2.200 zł, co było niezgodne z Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Męcinka, wprowadzonym zarządzeniem nr 30/2009 Wójta Gminy Męcinka z 3 czerwca 2009 roku wraz ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy:

nr 27/2012 z 28 czerwca 2012 roku, nr 2/2013 z 11 lutego oraz nr 32/2013 z 21 października 2013 roku. W angażach i umowach o pracę objętych próbą kontrolną nie zostały określone kategorie zaszerzegowania pracownika, ani stawki dodatku funkcyjnego.

Dotację podmiotową z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty w kwocie 46.750 zł zaklasyfikowano do §2590 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną”, zamiast do §2540 „Dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty”, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (...).

Wniosek z 29 września 2011 roku o przyznanie dotacji dla Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Krasnoludki” w Pomocnem (nazwany wnioskiem o zabezpieczenie środków na dotację dla punktu przedszkolnego) nie spełniał wymogów, określonych § 3 ust. 2 punkt 2, 3, 4, 5 i 6 uchwały Rady Gminy nr XVII/113/08 z 21 kwietnia 2008 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych punktów i zespołów przedszkolnych, ponieważ nie zawierał: adresu punktu przedszkolnego, numeru i daty zaświadczenia o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez gminę, informacji o liczbie dzieci nie będących mieszkańcami gminy i o planowanej liczbie dzieci niepełnosprawnych oraz nazwy banku i numeru rachunku bankowego, na który ma być przekazywana dotacja. Dokumenty źródłowe pn. „Wyliczenie dotacji dla Punktu Przedszkolnego „Krasnoludki” w Pomocnem”, będące podstawą przekazania dotacji, nie spełniały wymogów prawidłowego dowodu księgowego, ponieważ nie posiadały zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (klasyfikacji, dekretacji) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, co było niezgodne z ustalonymi procedurami kontroli finansowej w Urzędzie Gminy oraz podanymi wyżej przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (...).

Dowód OT przyjęcia środka trwałego w wyniku zakończonej przebudowy nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem w miejscowości Chełmiec, działka nr 197/4 i nr 1/2013 na kwotę 432.770,17 zł sporządzono 31 października 2013 roku, zamiast do 30 września 2013 roku, a zbiorczy dowód OT przyjęcia środka trwałego zakończonego remontu nawierzchni drogi wraz z odbudową rowu przydrożnego w miejscowości Słup, działki nr 318 i nr 325/1 na kwotę 561.776,40 zł sporządzono 31 grudnia 2011 roku, zamiast do 30 listopada 2011 roku, co spowodowało, że na stan środków trwałych (konto 011) wprowadzano gotowy efekt inwestycyjny z naruszeniem art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu

wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Objęcie ewidencją księgową wszystkich operacji finansowych dokonywanych na rachunkach bankowych wydzielonych dla potrzeb ewidencji sum depozytowych oraz sum na zlecenie stosownie do zasad funkcjonowania konta 139 „Inne rachunki bankowe”, określonych w przyjętych przez Urząd Gminy zasadach (polityka) rachunkowości.
2. Przestrzeganie warunków zawartych umów o wykonanie usług w zakresie ustalonych procedur związanych z zatrzymywaniem i zwrotem zabezpieczeń należytego wykonania tych umów, w szczególności dotrzymanie terminu zwrotu kwoty zabezpieczenia zatrzymanego na okres udzielonego okresu gwarancji jakości wykonanego przedmiotu umowy.
3. Księgowanie na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” zobowiązań wobec pracowników Urzędu Gminy z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, stosownie do zasad funkcjonowania konta 231, określonych w unormowaniach wewnętrznych Urzędu oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz.U z 2013 roku, poz. 289).
4. Rzetelne sporządzanie sprawozdań Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych, w szczególności w zakresie wykazanych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) oraz § 3 ust. 1 pkt 9 instrukcji stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.
5. Podejmowanie na bieżąco czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków poprzez wystawianie tytułów wykonawczych, zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541 ze zm.).
6. Klasyfikowanie zrealizowanych dochodów budżetowych i dokonanych wydatków budżetowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 ze zm.).
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 roku, poz. 330 ze zm.) oraz zasad ustalonych w przepisach wewnętrznych, w szczególności w zakresie:
 - a) dekretacji dowodów księgowych, zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 i pkt 6 ustawy,

- b) ujmowania w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego wszystkich operacji, które wystąpiły w tym okresie, celem zapewnienia bieżącego prowadzenia i rzetelności ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy,
8. Przestrzeganie zasad Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Męcinka, wprowadzonych zarządzeniem nr 30/2009 Wójta Gminy Męcinka z 3 czerwca 2009 roku wraz ze zmianami, w szczególności w zakresie ustalania dodatku funkcyjnego i określania kategorii zaszeregowania pracownika.
 9. Egzekwowanie składania wniosków o przyznanie dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty wg wymogów organu stanowiącego, określonych w § 3 ust. 2 pkt 2, 3, 4, 5 i 6 uchwały nr XVII/113/08 Rady Gminy Męcinka z 21 kwietnia 2008 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych punktów i zespołów przedszkolnych.
 10. Wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Wiesław Gregulski

Przewodniczący Rady Gminy Męcinka